

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
 Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.
 A szombati számokra helyben és vidéken:
 Az óbecsei melléklettel együtt félévenként 2 korona,
 anélkül félévenként 1 korona 60 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 100.
 FIÓK-SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Óbecse, belvárosi plébánia. Telefonszám 48.
 Kéziratok nem adódnak vissza. — Hirdetések
 arszabály szerint.

Szociálista taktika.

Uj idők küszöbén áll egész társadalmunk, egész politikánk iránya. Közel vagyunk már a választójog kiterjesztéséhez, amikor olyan társadalmi elemek jutnak majd a közélet porondjára, amelyek eddig csak a parlamenten kívül mozogtak. A választói jog kiterjesztésével csak olyan mozgalom, csak olyan pártfrakció tud majd boldogulni, képes majd a tömegeket, a népek nagy részét magához hódítani és magához láncolni, amelynek egyenes és határozott célja a szegény és elhanyagolt nép, a társadalmi rétegek felsegitése.

A szociáldemokrata párt érezte ezt, szagolta előre, hogy másképpen nem nézhet bizalommal a jövőbe, ha csak a mezőgazdaság részére, illetve a földművesek és kigazdák felsegitése és talpraállítása érdekében nem vesz fel valamit programjába. Programjuknak azon része, amely a földművesekre vonatkozik és amely eddig nem volt meg benne, mindenhol összelopkodott dolog. Minden pártárványlat törekvéseiből kiszedték a leg-tetszetősebb pontokat és ezeket is fogják most már a többi frázisok mellett hangoztatni, mikor a nép elé állnak és apostoloknak tüntetik fel magukat, a szociáldemokráciát megváltónak. Csupa taktika az egész. Tudják ezek a szociálista vezérek nagyon jól, hogy ha a földművesekre vonatkozólag felveszik programjukba a tetszetős jelszavakat, akkor rebach szempontjából igen nagy és igen jó fogást tettek. Ezentul az ipari munkások mellett még a földműveseket és kigazdákat is fogják bolondítani. Nem elég már nekik az ipari munkásokat hálóba keríteni, hanem még a földművesekre is ki fogják terjeszteni a Jakabadót. Ertik a lelketlen vezérek azt, hogy mitől döglök a légy. A gyári munkások egy nagy tömege és a földmunkások egész serege már kiábrándult a megváltó szociáldemok-

ráciából. Most már új anyagot, más teret, egészséges gondolkozású néprétegeket igyekeznek hamis, bombasztikus tanaikkal elámitani, elbolondítani, hogy a megcsappant jövedelmük ismét helyreálljon és ők, a nagyságos vezérek továbbra is orránál fogva vezethessenek egy fanatikus, dühtől tajtékozó tömeget. Ez a céljuk. Ez a törekvésük és egyedüli vágyuk a főjakaboknak.

Husvétkor ült össze a nagy szociáldemokrata céccó, amelyen elhatározták, hogy a kidolgozott földműves programot magukévá teszik és ezentul a földművesekre és kigazdákra is kifogják terjeszteni agitációjukat. Ha ezt tényleg megteszik, akkor olyan következetlenséget, olyan hitványságot követnek el, amely még a magyarországi forradalmi szociáldemokrata párttól is sok. Tettükkel nemcsak előbbi állásfoglalásaikat és nyilatkozataikat tagadják meg, hanem a szociáldemokrácia alapját, Marx tanát is felrugják és sutba dobják. Marxnak a tanait teljesen elfordítják. Mert micsoda korlátoltsággal kell birnia annak, aki nem látva a szociáldemokráciának az előbbi működését és egész irányát — helyesnek, összeegyeztetőnek találja Marx tanaival. Nálunk Marxnak a neve már csak palást, amelyben szeretnek feltűnni, de követni nem követik már sehol, semilyen téren. Hiába a rebach az rebach és ezt a szociáldemokraták nem igen tudják elhagyni.

Nemrégén a „Népszava” egy öles cikkben jövendölte meg, hogy a fejlődés iránya olyan, hogy a földműves és a kigazda biztosan tönkremegy és számára nincs orvosság. Rajtuk, a földműveseken és a kigazdákon senkiféle nem fog segíteni. A szociáldemokraták halálos ellenségei a magánvagyonnak, mert afra törekcsenek, hogy mindenféle vagyont közössé tegyenek. Hogy pedig ezt elérjék, minden vágyuk odairányul, hogy az egész vagyon minél kevesebb

kézbe tömörüljön és ezekkel szemben álljon olyan tömeg, amelynek nincs egyebe, mint a két keze munkája. Ez a szociáldemokráciának az alaptana.

Ezt azonban szépen sutba dobják és odaállnak a földművelők elé egyedüli segítőjükké feltolva magukat. Programtervezetük tele van mindenféle törekvéssel, amely a földművelőket és kigazdákat egyenesen megerősítik vagyonukban. Ezzel éppen ellenkezőt tettek alaptanukkal.

Vagy hisznek abban, hogy a földműves tönkremegy a fejlődésben és akkor iszonyu korlátoltság segíteni akarni rajta, vagy úgy gondolják, hogy a földművelők igenis boldogulnak és nem mennek tönkre, de akkor kérdem minek tartanak programjukban olyan tanokat, amiket maguk sem vélnek keresztülvihetőknak? Minek akkor tovább ábrándképeket állítani a reális munka helyébe?

Van ám eszük az Izrael Jakaboknak. Követik azt a közmondást, hogy úgy kell cselekedni, hogy a káposzta is megmaradjon és a kecske is jólakjék.

De bizunk a mi földművelő népünk higgadtságában és józanságában, amely aligha hagyja magát bolondítani a szociáldemokrata tévtanokkal. Azonban csak menjen a szociáldemokrácia a földművelőink közé, legalább azok is hamar belátják, gyorsan észreveszik majd a lólábat, amely a szociálista vezérek minden lépését jellemzi, amely mozgatója, indítója minden tettüknek.

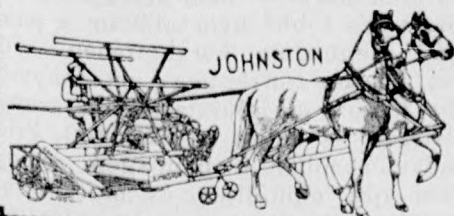
Frühvirth Mátyás.

A Bácskai Napló-nak

azok a legjobb barátai, akik nemesak akkor hivatkoznak rá, amikor valamely közleményről van szó, hanem akkor is, amidőn HIRDETÉSEI ALAPJÁN bevásárlásaikat eszközlik.

Bächer Rudolf Melichar Ferenc gépgyári raktára Szabadka, Raichl-palota.

Ajánlja a nagyérdemű gazdaközönségnek az eredeti amerikai Johnston-féle fűkaszalóit,

marokrakó és kéveköto aratógépeit,

szénagyűjtők, acélgereblyék, kapáló ekék, eredeti Melichar-féle Unikum-Drill vetőgépek, Bächer ekéket, kukoricamorzsolók, járgányok, valamint a gazdasághoz szükséges összes gépeket.

Manilla zsinegek gyári árban! 422-20-1

Kedvező fizetési feltételek! —> Olcsó árak! —< Árjegyzék ingyen és bérmentve!

A népszövetség és a vasutasok. Egy esetből kifolyólag a Népszövetség igazgatósága panaszt tett a kereskedelemügyi miniszteriumnál, hogy egyes főnökök a vasutasokat a Katholikus Népszövetségbe való belépéstől azzal akarták visszatartani, hogy az a szolgálati és illetmény szabályzat rendelkezéseibe ütközik. A válasz Budapest Balparti üzletvezetőség Hivatalos Ertesítőjének 29-ik számában jelent meg a következőképpen:

„Panasz tétetett, hogy egyes szolgálati főnökségek alárendelt alkalmazottaiknak a szolgálati és illetmény szabályzat 39. §-ára való hivatkozással a Katholikus népszövetségbe való belépést megtiltották. Igazgatóságunk 128.4B2/1908. A. I. számú rendelete alapján figyelmeztetjük a szolgálati főnökségeket, hogy a Katholikus Népszövetség nem tartozik a szolgálati és illetmény szabályzat 39. §-ának végpontjában foglalt egyletek közé és ennél fogva közegeinknek abba való belépését mi sem akadályozza.“

A Katholikus Népszövetségbe tehát a vasutasok akadálytalanul beléphetnek.

Az állattenyésztés fejlesztése

Nagy fontosságú törvényjavaslatot nyújtott be Darányi Ignác földművelési miniszter a képviselőházban. Az állattenyésztés fejlesztéséről szól ez a javaslat. Hogy mennyire ideje volt ezt a javaslatot benyújtani, arra nézve elegendő ráutalni arra a szomorú állapotra, amelyben ma állattenyésztésünk van. Hogy pedig ne csak általános vádak emlegessünk, hanem ezt adatokkal is igazoljuk, arra nézve felhozzuk, hogy a szarvasmarha, sertés és juhállomány az egyes országokban a következő százalékkal gyarapodott az utolsó két évtized alatt.

Svájcban	65.5	százalékkal
Dániában	25.2	"
Németalföldön	15.8	"
Német birod.-ban	16.7	"
Ausztriában	12.1	"
Magyarországon	3.5	"

Tehát két évtized alatt Magyarország állattenyésztése gyarapodott a legkisebb mértékben az összes európai államok között amelyek mezőgazdasággal foglalkoznak, holott ezek között, ha arról van szó, melyik

leginkább a földművelő állam, akkor az első helyre Magyarországot kell tenni.

S hogy nemcsak a fejlődés, de maga az állatállomány is a legesekélyebb Magyarországon eme államok között, azt is adatokkal lehet igazolni. Száz négyzetkilométerre esik ugyanis a földművelésre felhasznált területen:

Német birodalomban	7.895	állat
Dániában	6.526	"
Németalföldön	6.436	"
Svájcban	5.612	"
Ausztriában	3.907	"
Magyarországon	3.129	"

amint látható, ezt az állapotot nyugodtan többé nem lehet nézni, ha törődünk valamit földművelésügyünkkel. A földművelésnek leghatalmasabb eszköze az állattenyésztés s azt megint számadatokkal lehetne igazolni, hogy a földművelés ott a legjövendőbb, ahol legnagyobb az állattenyésztés.

A benyújtott törvényjavaslattal a földművelésügyi miniszter ezt a célt akarja szolgáltni s nagyon alkalmas intézkedéseket fogantatni arra nézve, hogy ez a cél el is éressék. Az állami támogatás eszközeit veszigénybe, még pedig olyanformán, hogy költségmentesen közvetíti az állam az apaállatokat, a vételárakat egy évig kamatmentesen előlegezi, a bikákat elhullás, vagy kényeszerlevégés esetén az állam biztosítja, tenyészállatok díjazását tüzi ki, jutalmazza az apaállatok gondozóit, a fővárosban és környékén vásárok, kiállítások, díjazások és árverések tartására állandó telepeket létesít. Törlesztéses kölcsönök kamatterhét fogja könnyíteni s ezzel a legelők létesítését, javítását és felszerelését célozza; legelők számára földbirtokoknak örök áron való megvételét segíti elő; üszőborjuk nevelésére zárt legelőket fog létesíteni, illetve ezt megkönnyíteni, ugyancsak hozzá fog járulni a hávasi legelőknél istálló, utak stb. építéséhez.

Az említett célokra négy és fél millió koronás alapot fog felhasználni, azonfelül a költségvetésbe évente még 650 ezer koronát fog felvenni a földművelésügyi kormány ilyen célokra. A kereskedelmi kormány pedig a kérdéses célokra való szállítást bármely tárgynak önköltségi áron végzi.

Ha valamit kifogásolunk ezen a javaslaton, az csupán az, hogy kevesejük az

összeget. Ha olyan elhanyagolt az ország állattenyésztése és oly fontos annak fejlesztése, akkor bizonyára szó nélkül áldozna többet is a képviselőház. Reméljük azonban, hogy ez csak a kezdet s nemsokára látni fogjuk a folytatását is.

Szegedi munkásnyuzda.

Nekünk keresztényszociálistáknak kötelességünk evvel a munkásnyuzdával behatóan foglalkozni. Nézzük csak közelebbről, mi van ott életbe léptetve?

A munkásokat ősztől, őszig szerződtesik. Hogy szabad a hatóságnak egy ilyen nyilvános erőrabláshoz segédkezet nyújtani? Nem-e az embertelenség netovábbja kell ahhoz, hogy a munkásokat valóságos éhbéért szerződtesik ősztől, és dolgozni muszáj neki a szép tavaszt, nyarat és őszt s mikor eljön a következő ős, amikor az ember abban a munkásnyuzdában az élet kálváriáját keresztüljárta, elmehet. Téli lesznek ott a keresztény családapák munka nélkül, a szegedi munkások kijózanodtak már, vagyis megelégték Wimmer gazdaságait. Példa erre az, hogy vidéki leányokat kerítenek hálójukba. Nem-e ugy tesznek ezek a zsidó gyárvezetők mint a közönséges lélek kufárok, tudniillik hálójukba kerítik a falusi tapasztalatlan lányokat és a doloban kihasználják ha lehet, ha nem, ütök verik éheztesik őket, valóságban pedig moslékon tartják a keresztény munkások serdülő családjaikat. Es leggyalázatosabb ebben az esetben az, hogy egy Wimmer nevű vörös zsidó intézi ott ezen embertelenséget a keresztények ellen.

De hát zsidó; mi már kezdjük megszokni a zsidók eme tulkapásait. Keresztény munkások! itt az idő, hogy az az átkos közöny lehuljon rólunk, s végre belássuk, kik az ellenségeink, mi ne egymás között veszekedjünk, hanem szövetkezzünk, hogy egyesült erővel lehetlenné tegyük az ilyfajta munkás hiénákat reánk nézve. Nem-e szégyenére van Szegednek ez az országosan hírhedt munkásnyuzda, hogy lehet a XX. században egy ilyen barbárfészket eltűrni, itt annak az ideje, hogy a keresztény társadalom megindítsa a mentő akciót a keresztény munkások érdekében.

Ilon.

Midőn Tornay Ilon kis nővérenek a Pallas Lexikont mutogatta s Ceres képéhez fordított, kis huga így kiáltott fel: Ilon ez te vagy! Ilon valóban olyan volt, legfeljebb egy kissé szebb.

A szép Ceres, midőn éppen fizikai óra után kapta anyja levelét, egyik bekezdésnél bájosan elfintorította orrocskáját. Abban a bekezdésben ugyanis az volt megemlítve, hogy nemcsak szülei várják örömmel Ilont a karácsonyi szünnapokra, hanem Abonyi Arpád, a ki a szünidő alatt többször lesz majd a vendégük.

Abonyi szép alföldi pusztája egy hátrában feküdt az övékkel, de olyan lehetetlen ember volt, annak a széles vállu, bronzképű fiatal embernek zavar nélkül sohasem tudott a szemébe nézni azóta a bálí jelenet óta, midőn Abonyi megragadta Ilon reszkető kezét s kért könyörgött, imádkozott hozzá, hogy szeresse, legyen a felesége. De ő kiszakította kezét és elrohant.

Ez az ember azután sem akarta észrevenni, hogy Ilon őt ki nem állhatja, hogy akárhányszor a képébe ásit, hátat fordít neki. De látogatásai ellen nem mert anyja előtt sohasem tiltakozni, sokkal élénkebben emlékében voltak még édes anyjának prédikációi, semhogy kedve lett volna erre a kísérletre. Pedig ő felét sem értette azoknak a prédikációknak. O nem ismerte még az életet, szegénységet, melynek apja pazarlásai folytán küszöbén állottak. Alig tudott az életről többet, mint egy virágzó barackfa, jól élni, lélekezni és viritani. Olyan volt előtte az élet, mint egy virágos pázsit. Csak legalább vallásos volna az az Abonyi, de mint Solyomy Irén egész bizonyosan tudja,

darvinista. Es ő olyan embernek legyen felesége, aki azt hiszi, hogy nem Isten teremtette az embert, hanem a majmaktól származik, aki maga is elhiszi, hogy majom?

Nem! soha. De hátha csak rágalom?... Lehet, hogy Irén csak elakarja idegeníteni tőle. Különösekm ám azok a leányok! Igazán égett a vágytól, hogy megtudhassa. De hogyan?...

*

Midőn Abonyi Tornayékhoz ellátogatott, Ilon meglepő udvariassággal fogadta. Tengerzöld ruhájában szebb volt mint valaha.

Szépségét csak emelte a gyertyák pazar lángja, mely még a szalon déli növényeit is családósba ejtő, s visszaálmodták a napsugári nyarat. Abonyi kevésbé családott, midőn tündért vélt maga előtt látni.

Midőn Ilonnal szemben, a kandalló mellé ült, nem késett kifejezést adni azon reményének, hogy Ilon kellemesen fogja magát érezni a szünnapok alatt.

— Minden bizonnyal, hisz mindenütt jó, de legjobb itthon — felelt Ilon hangjának édes csengésével — csak hogy nagyon sok teendő vár rám e napokban.

— Es melyek azok, ha szabad tudnom, kíváncsiskodott a fiatalember.

— Francia nyelv, fizika, számtan, csillagászatban mindegyikből egy csomó lecke, közben a nagynéninek szánt munkát befejezni s ami a legnehezebb egy gyakorlatot kell csinálnom.

— Mi a címe azon bizonyos gyakorlatnak?

— Az állatok lélektana. — Midőn a címet mondta, a leánynak arckifejezése mintha megváltozott volna, tekintetét valami nyugtalanság szomorubbá tette, mintha előre félne, hogy Abonyi olyan nyilatkozatot mond, a melyet majd gáncsolnia kell.

— Az állatok lélektana! — kiáltott fel félig nevetve Abonyi — és minő szempontból lesz értelmezendő?

— Az illető tanárnő úgy hisszük, titkos darvinista, s ha azt akarom, hogy jó legyen a dolgozat, leghelyesebb, ha az ő nézeteinek hódolok, bár az én hitemmel és meggyőződésemmel ellenkezik. — felelte Ilon, miközben tekintetét lesütötte, nehogy lelkébe lásson a fiatalember, majd fürkésző tekintetét vetve Abonyira, így folytatta, én kíváncsi vagyok, mi a maga nézete az állatok lélektanáról.

— Hogy mi az én véleményem, — nevelt Abonyi — az, hogy az állatoknak is van lelke és némely szép leány nagyon lelketlen. Ilont boszantotta, hogy Arpád a helyett hogy színt vallana, élcelni akar.

— Na ezért a hasonlatért meglakol — mondja — el fogja készíteni a gyakorlatomat.

Arpád azonban nem jött zavarba. — Nem szeretném magamat kitenni az ön szellemes kritikájának, de egy jó példával szolgálhatok, mely élénken fogja illusztrálni az állatok magas szellemi színvonalát. Volt nekem egy szellemes vizslám, mely nem kevésbé volt kényelemszerető, s ebéd után különös előszeretettel siestázott az én pamlagomon. Miután én akkor még nem ismertem az ő szellemi fölényét, ő kutyaságát tetten kapván, elpáholtam. Treff — ez volt a kedves állat neve — nem szorult bővebb magyarázatra és többé nem találtam a pamlagon. En megbízam karakterében — de csalódtam. Dacára annak, hogy valahányszor a szobába léptem az íróasztal alatt szunynyadni látszott — alaposan rászédett. Friss meleg helye azonban a pamlagon áruhája lett. Ekkor újra elpüfölktem és másszor midőn haza jöttem, betekintettem, hogy léptem

A 11 óra ütött. Keresztény munkások talpra, itt az idő most vagy soha. A szociáldemokraták zsidó vigécei is csak azért ordítanak uton-utfélen, hogy egy ilyen hason-szerű hitsorsosuk kényelmesen kizsákmányol-hassa a keresztény munkásokat.

De folytassa kis vörös Vimike, remél-jük, hogy tudatában van annak, hogy ma-gánál kötelek is készülnek és lehet, hogy a magáét is megfonta már ott egy elkesere-dett munkás.

Román Nándor,

az alföldi keresztény szociálisták kerületi titkára.

A t. szülők s a főt. klérus szives figyelmébe!

SZENT IMRE-INTERNÁTUS SZABADKÁN.

Szülői házon kívül tanuló ifjak számára már a múlt héten óta fennáll s állandó tanári fel-ügyelet mellett katolikus, hazafias nevelést nyújt az ifjuságnak.

Kényelmes, egészséges emeletes üpéletben van egyegyed hold ákácokkal befásított ud-varral.

Az évi díj: 500 korona.

A városban főgimnázium, felső kereskedelmi iskola és polgári iskola van s így mind a három intézetet látogató növendékek fölvetetnek.

Jelentkezni lehet augusztus 1-ig.

Prospektust készséggel küld

424-1

Hervanek Ödön

főgimn. hittanár, intézeti igazgató.

HIREK.

Tájékoztató.

Június 7. A függetlenségi kör házi tánc-mulatsága a kör helyiségében. Kezdeté este 8 órakor.

Június 7. „Bácska” Athletikai Club versenye a zombori úti pályán.

Június 8. A kath. legényegylet nyári tánc-vigalma, a kath. legényegylet saját kerti helyi-ségeiben.

Június 8. Az I-ső nőegylet és szent Antal kenyere Katolikus népkonyha népnőnepe a városi erdőben.

— **Dugovich Imre** lapunk főmunka-társa mint — tegnapiótt megirtuk, megbete-gedett. — Betegsége még tart, javulás-ra néhány nap után van kilátás: veszélytől azonban tartani nem kell.

zajára elhagyta-e már a pamlagot. De kép-zelje bámulatomat, midőn látom, hogy Treff két első lábával a pamlagou áll, fujja a me-leg helyet, ahol feküdt.

Ilon nem állhatta meg, hogy ne kacag-jon a szellemes tréfán.

Valóban elismeréssel vagyok — mondá — az ön szellemessége iránt; azonban ugy látszik, nem vesz engem komolyan. Bár mi legyen ez irányban nézete, beszéljen komo-lyan, ahogy illik, mert másképp itt hagyom a faképnél beküldöm a tantot, aki önnek nagy-on hálás publikum lesz.

Megbocsásson bájos nagysád, felált meg-szeppenve Arpád, én kegyedet nagyon is ko-molyan veszem, de a tárgy melyről szó van, ceakis arra méltó, hogy mulassunk rajta.

E szerint Ön nem hisz Darwin elméletében.

Egy cseppet sem. felelt Arpád, bár nem vagyok filozófus vagy természettudós, de azt elhinni, a mit Darwin állit t. i. hogy a szellem anyagból képződhetett volna — józan ésszel nem lehet. Az ember nem származhatik állattól, mert még a legművelet-lebb ember is bir szellemmel a mellyel az állat sohasem bir. A sok találmány, melyre joggal vagyunk büszkék, hangosan beszél az ember értelméről, lelkéről, míg ellenben azon uralom, melyet a leggyengébb ember is gyakorol az állatok felett, eléggé megma-gyarazza az értelem, megfontolás hiányát. Ez lényeges, nem pedig fokozati különbség az ember és állat között. Az ember nemesak fölfelé az égre tekint, mint Ovidius mondja, míg ellenben az állat a földre néz; hanem az ember tud beszélni, — az állat nem. Ez újra végtelen különbség. Föltéve, de meg nem engedve, hogy az ember a majomtól származott, ezt tapasztalilag kellene beiga-zolni, mert az oly tudomány, mely tételeit

— **Rickert Ernő** bácskai földink, ame-rikai papüvendék a héten végezte el a böleseleti tanfolyamot s a vizsgát fényes sikerrel le is tette. — A nyáron hosszabb tanulmányutrá indul, melynek célja az amerikai magyarok viszonyainak tanulmányozása.

— **Esküvő.** Lévai Izsó paksi gyógy-szertár-tulajdonos a szabadkai izraelita tem-plomban e hó 14-én tartja esküvőjét Wiener Dávid leányával Bellával.

— **Halálozás.** Gräff Nikázné született Pernicai Szaich Paula folyó hó 5-én 67 éves korában, házasságának 30-ik évében elhunyt.

— **Országos vásár.** Zentán az orszá-gos nyári vásár 1908. június hó 21. és 22. napjain lesz megtartva. Vészmentes helyek-ről a jószágok felhajthatók.

— **Szentségtörő fiatalember.** A bécsi szent István templomba virágvasárnapján dél-előtt több becsipett fiatalember tért be, akik közül Deckert Rezső, a bécsi kereskedelmi iskola végzett növendéke az egyik mellék-oltárnál megáldozott és azután kiköpte a szent ostyát. Az ügyészség szentségtörés miatt vádat emelt Deckert ellen, akinek ügyében tegnap hozott ítéletet a bécsi tör-vényszék, amely Deckertet bűnösnek mon-dotta ki és 14 napi elzárásra ítélte.

— **Közöskonyhábról.** A közös konyha gazdálkodása — ugy látszik — jó csapáson haladt. Legutóbb adagonkint 5 koronával leszallították a felemelt díjat s van kilátás, hogy legközelebb az eredeti tagdíjra reduká-lódik az adagonkénti ár. — Ha tekintetbe vesszük, hogy a tagok az oltatás minősé-gével is teljesen meg vannak elégedve, elismerés illeti a vezetőséget, hogy a mos-toha gazdasági viszonyok mellett, a tagok érdekeit és igényét kielégíteni tudja.

— **Tiszába fordult lovak.** Körülbelül a Tiszának azon táján, ahol nemrégiben Kad-vány bérese lelte halálát, a pánai holt Ti-szánál tegnap előtt ismét szerencsétlenség történt. Csángi Gábor és fia a pánai tölté-sen kocsikáztak. A lovak valamitől megijed-tek, futásnak eredtek, majd a töltésről lefor-dultak, a lovak, koci és a kocsinülők be estek a Tiszába. Csángi Mucsi Gábor és fia partra menekültek, azonban a lovak a folyó-ban fuldokoltak s a koci viz alatt volt. A

bizonyítani nem tudja, nem természettudo-mány. Mert vagy változatlan a természet s akkor ezen leszármazásnak ma is tanui vol-nánk — vagy változó — de akkor legalább egy példára lehetne és kellene hivatkozni, de erre példa nincs. Remélem elég világosan adtam elő nézetemet.

Ilon, míg Arpád beszélt, nem győzte nézni kék szemét, melyekben valami külö-nös távolba vesző álom borongott.

Bravó éljen! felelt Ilona örömmel, iga-zán örülök, hogy egy nézetem vagyunk.

Es eddig az ellenkezőt hitte? csodál-kozott most Arpád.

Nem hittem komolyan, nem hittem felelt Ilona szaggatottan, de... de... en-gedje meg, hogy adása maradjak ezzel a kérdéssel.

Arpádnak nagyon elváltozott az arca, az az érzés volt, hogy ünneplés pillanat előtt áll, mely elhatározza sorsát.

Ertem már, rágalmaztak ön előtt s ez volt az, ami önt tőlem visszataszította — és Ilona függesztette gyöngédséggel telt szemét.

Ilonnak megdermedt a vére, midőn Arpád olyan mélyen, hatalmasan nézett ennél a kérdéssel szemébe. A lélekzete aka-dozni kezdett, mintha elállott volna a szive verése és elpirult olyan hirtelen, mint a milyen gyorsan kinyílik egy szép piros virág. Szeretet volna elszaladni, de itthagyni sem illik a vendéget, — kezébe temette arcát.

Arpád most újra, mint egykor örült reménységgel ragadta meg azt a hófehér reszkető kis kezét és rimánkodva kérte Ilont, hogy mondja meg őszintén, ez volt-e az akadály, mely szívet elválasztotta tőle.

Ilon már ekkor halavány volt, felemel-kedett és bátran Arpád szemébe nézve mondja, hogy — igen.

közben levő mező munkások siettek Mucsi Gábor és fia segítségére. Hosszu és nehéz munka után végre a lovakat kimentették a Tiszából, majd a kocsit is partra vontatták. A rendőrség nyomozása kiderítette, hogy a sze-rencsétlenség nem gondatlanságból történt.

— **A Kossuth Asztaltársaság** a múlt hó 30-án tartott táncmulatságára felülfizet-tek: Dr. Mukics Simon, Várossy Gyula, Strasser János 10—10 koronát, Mamuzsich Félix prépost 6 koronát, Dr. Varga György, Nojsek Géza, Nagy Ferenc, Szabadkai ke-reskedelmi és iparbank, Takarékpénztár és Népbank, Szabadka vidéki takarékpénztár és kereskedelmi r. t., Délvidéki közgazdasági bank, Takarékpénztár és Zalogház, Takarék és hitelintézet 5—5 koronát, Dr. Pletikoszits András, Lehooky Pál, Tumbász Lázár, Illés Antal, Birkáss Gyula 4—4 koronát, Alföldi Bank, dr. Purgly Sándor, Rieger Mihály, Vukov Ferenc 3—3 koronát, Vig Zs. Sándor, Balogh Károly, Erdélyi D., Rauschenberger János, Merkur bank, Szerb takarékpénztár, Földművelők takarékpénztára, Sokescics Antal, Gazdák és Iparosok hitelintézete 2—2 koronát, Decsi Dezső, Licht Samu 1 kor. 60 fill. Kürti Kornél, Minerva Cukorgyár, Aiermann Mór, Heischmann Ferenc, Lipsitz Sándor, Müller Béla, Stassburger Izidor, Markovics Márk, Gergics Miklós, Görög Mihály, Lövy P. István, Bakacsi Viktória, Simon László, Rackó Etelka, Margit, Ilonka, Mihály, Gyula, 1—1 koronát, Uránia jegyek 68 fill., Treiber János, Vojnic Z. József 50—50 fill., Dr. Pet-rovics János, Antunovics János, Reosz, Ju-hász Imréné 40—40 fillér, Evetovics 20 fill. Összesen 125 kor. 68 fillér. Fogadják a ne-mes szívű felülfizetők a Kossuth Asztaltár-saság hálás köszönetét. Az asztaltársaság ezen mulatságának tiszta jövedelmé 200 korona, melynek fele (100 korona) a Kossuth szobor alap javára kiutaltatott.

— **Nyugtázások.** A szabadkai I-ső nőegylet és a Szent-Andal kenyere című katolikus népkonyha egyesület által folyó hó 8-án pünkösd másnapján a városligetben rendezendő jótékony oélu nagy népnőnepe-lyen felállítandó szerencse kerékhez a követ-kező adományok érkeztek: Gaál Ferencné Lénárd Mariska urnő 6 darab kis disztárgyat porcellánból, özv. Kertész Nándorné urnő himzett terítőket, dr. Békeffy Károlyné urnő Csantavér 12 darab disztárgyat, Billitz Ja-kabné urnő 4 koronát, Krausz Károly 15 darab majonesz bögrét, 15 vizes poharat, Oberlechner Bécs 2 hatszemélyes kávé-terítőket, Reich Bécs 10 virágvázat, 24 üveg-tányért 6 cukortartót, egy vizeskancsót két üvegből 6 pohárral 1 likörkészletet, Mayer Armin Bécs 5 darab tolszártartót, több cso-mag levélpapírt, ironokat, jegyzőkönyveket, 1 levélnéhezéket, 1 tintatartót, Törley József és Társa Budapest 25 üveg pezsgőt, Schu-berth Arnold 4 tégely Anna krémet, ifj. Fröhlich és Tsuk Budapest 55 darab tom-bola tárgyat. A nemeslelkű adakozóknak ez uton is köszönetet mond a rendző bizottság.

— **Szarvasmarha- és lódijazás Bács-szentivánon.** A Délvidéki Földművelők Gaz-dasági Egyesülete vasárnap, e hó 21-én Bács-szentivánon szarvasmarha- és lódijazással egybekötött vándorgyűléssé lesz, melyen gaz-dasági szakelőadásokat fognak tartani. Dél-ben társasbéd lesz. Délután 3 órakor hirdeti ki a zsüri ítéletét, mire a díjak kiosztása következik.

— **Titkosrendőr garázdálkodása.** Menda Illés, rendőr, aki bámulatos kitar-tással ügyel Zentán a csendre-rendre, ime ő is bajba került. A gyerekek kísérgettek, csufolták, szóval a tekintélyét kezdtek nyir-bálni, amelyen Menda Illés megbosztan-ko-dott és kést rántott a fiukra. A cirkáló csendőr lefegyverezte az eszelős titkos ren-dőrt és feljelentette a kapitánysághoz.

— **Üzletáthelyezés.** A nagyérdemű kö-zönség szives tudomására adom, hogy bádogos üzletemet május hó 1-től a Kazinczy-utcából Kölcsey-utca 254. számú saját házamba (posta után második) he-lyeztem át.

Abrasits Mihály,

396—12—12

épület-bádogos.

Kiadó uri lakás.

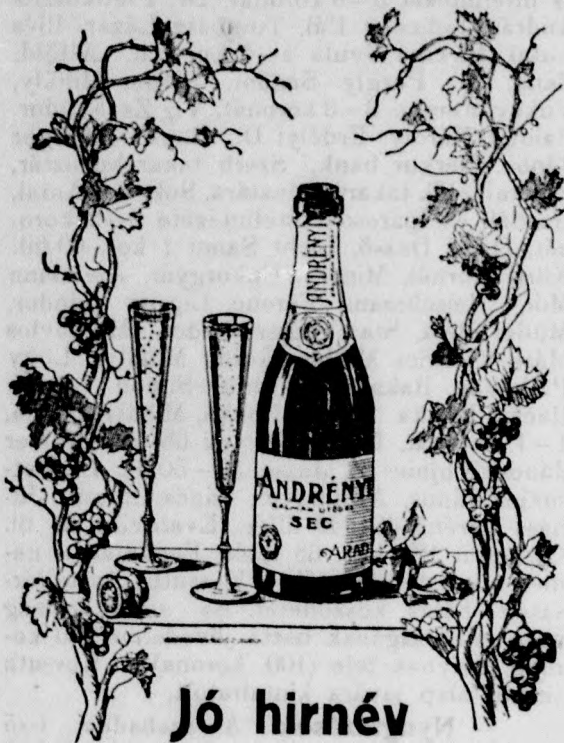
Morvai Antal cementáru-gyáros
Erzsébet-utcai házában egy teljesen
elkülönített

415-3-3

ötszobából, fürdő- és cselédszobából álló,
villamos világítással, vízvezetékekkel bíró

úri lakás

augusztus hó elsejére kiadó.

Jó hírnév

és a fogyasztó közönség helyes izlésére vall,
hogy pezsgónk rohamosan terjed és nagy
keresletnek örvend.

KAPHATÓ: 256-59-29

minden elsőrangú fűszerkereskedésben,
kávéházban és vendéglőben.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Elítélt szociálista párttitkár.** A városok kassai szervezetének titkára, Csapó Sámuel, az ottani keresztény szociálisták egyik röpiratára válaszolt s „bírálatban” a „keresztény szociálistákat csalóknak nevezte, akik a nagyhasu papoknak szolgálnak. Felhívta elvtársait, hogy tegyenek úgy, mint a francia elvtársak s verjék ki a papokat.” A kassai ügyészség vádjára az esküdtbíróóság a papi oszály elleni izgatás miatt négy hónapi államfogházra és kétszáz korona pénzbüntetésre ítélte. A Kuria ma hozzájárult az esküdtszék ítéletéhez.

§ **Bűnügyi főtárgyalások.** A szabadkai büntető törvényszék által főtárgyalásra kitézettek a következő bűnügyek:

Junius hó 9-én: Szárics Miklós és társa súlyos testi sértés büntette, Urmös Imre lopás büntette, Bagi Mátyás János család büntette, Pusztai Béla nyomtatvány utján elküvetett rágalmazás vétsége.

Junius hó 12-én: Tumbász Lajos súlyos testi sértés büntette, Ott György lopás büntette, Fábián Mátyás gondatlanságból okozott súlyos testi sértés büntette, Krausz Sándor magánokirat hamisítás büntette, Rajcsány Pál és társai magánlaksértés büntette.

Utleírások, Kalauzok

Bäedeker, Grieben és Mayer-féle
kiadásban kaphatók

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésben Szabadkán.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Körmezy Ernő. 140

Eonna Micaela egészen nekimelegedett magyarázat közben. Alighogy valamit is izlelt valamit az ételekből. Szíve lázas örömtől s mélyeséges hálaérzettel dobogott. Folyton csak azt a csodás lelkesedést emlegette, mely elfogta a népet. Könnyázott szemmel beszélt a Krisztuskép hatalmáról, mely San Pasquale templomában trónol.

Megható volt látni boldog reménységtől sugárzó tekintetét. Mintha az édes gyönyör egész várakoznék a jövőben reá.

Ez estén fogta föl csak igazában, hogy a bölcs gondviselés újra mily sok örömet, boldogságot készített számára. Most már belátta, hogy Gaetano elfogatása is a jószágos Isten rendelkezése volt, ki így akarja őt visszavezetni a régi, odaadó, áldozatkész hithez. A kis kép csodás művei őt akarják megszabadítani a bűn átkos bilincseitől, hogy újra oly igaz hívő legyen, mint valamikor régen. Így megújulva szívesen látja majd oldala mellett, mily kegyes, irgalmas is az a mindenható Isten.

S míg az ő szívét ily túlaradó öröm s boldogság dagasztja, édesatyja fásultan, közönyösen ül ott vele szemben.

— Ez fölötté érdekes, — ez minden, a mit tőle hall.

— De holnap csak jelen leszel a bokréta ünnepélyen?

— Biz azt jó magam sem tudom... azt hiszem kutatásaimat épen holnap kell kezdenem másutt.

Donna Micaela izgatottan rágódik egy falat kenyéren. Egyszeriben elhagyta türelme. Eddig oly kimélettel, gyengédséggel viseltetett mindig édesatyja iránt, de az ünnepélyen meg kell jelennie, meg kell, minden áron.

S egyszeriben félretette a tiszteletet, s becsülést, mellyel eddig körülvette atyját.

— Ha oly sokat megfordulsz az Aetna hátán, — szólt atyjához valami különös hanghordozással, — úgy bizonyára Gelába is eljutottál valamikor.

Cavaliere lányaira tekintett s homlokát dörzsölve kutatott elméjében a nevezet hely után. Gela — Gela?

— Gela igénytelen városka, alig száz apró házikóval a Monte Chiaró déli oldalán fekszik, — folytatta Micaela a legártatlanabb arckifejezéssel. — A Simelo s a hegyfal közé van szorítva, a folyó árja sokszor kiszabadul s elönti a városka utcáit, úgy, hogy száraz lábbal nem igen járhatja végig az ember. A legutolsó földrengés alkalmával ledől a torony teteje s azóta is romokban hever, mert Gela népe egy szálig földhöz ragadt szegény. De hát csakugyan nem halottál e városkáról soha?

— Kutatásaimat mindig messze fönt a hegy derekán végeztem és sohasem gondoltam arra, hogy a nagy tudós villája Gelában is feküdhett.

— S ez a Gela mégis érdekes egy város, — folytatta Micaela csökönyösen, — a gazdasági épületnek hire sincs ott. A sertéseket ott hizlalják a földszintes olakban s gazdáik csak egy lépcsőfokkal laknak feljebb. Pedig Gelában csodálatos nagy számban tenyésztik a sertéseket. Jobb soruk is van, mint az embereknek, mert ezek majd mind betegek ott. A lán nem kímél meg senkit s a malaria nap nap után bőven szedi áldozatát. Nyirkos, egészségtelen ott a levegő mindig, a pincékben bokáig áll az iszapos, szennyes talajvíz, éjszakánként a gőzölgő mocsarak mérges gáza telíti meg a levegőt. Gelában hiába keresne boltot, rendőrt, doktort vagy gyógyszerért az ember. Hatszáz ember él ott ilyen ijesztő elhagyottságban, segélytelenül, elhanyagolt állapotban. Valóban nem halottál felőle semmit? — Újra ismételte a kérdést s valóban elcsodálkozva leste e választ.

Cavaliere Palmeri a fejét rázta. Ezt a nevet bizonyára hallottam már. . . .

Donna Micaela fűrkészve legeltette tekintetét atyja vonásain egy ideig. Aztán hirtelen odahajolt hozzá s egy kis görbe, kampós kést húzott elő a zsebéből, amilyent a vincellérek használnak szőlőmetszés közben.

— Szegény Empedokles? — szólt reá hirtelen s ajkára kaján, gunyos mosoly ült. — „Ime, azt hisszük, hogy az istenek a halhatatlanok közé fogadtak minket, de lábellenket kiveti az Aetna gyomra.”

Cavaliere Palmeri úgy borzadt össze, mint a kit villám sújt le.

— Micaela, — nyögte elhaló hangon, nem tudván másképp védelmezni magát.

Csak hogy az most komoly s kiméletlen lett egyszerre.

— Azt beszélték, — folytatta tovább, — hogy Gela néhány év előtt a tönk szélére jutott. A város népe szőlőművelő mind s mikor az a féreg megemészte veszőiket, éhalálhoz álltak közel. A földmivesek egyesülete amerikai veszőket küldött nekik, mert ezzel a filoxera megbirkózni nem bír. Elültették, de a termést csak hiába várták. Ugyan honnan is tudná Gela népe, miként kell kezelni ezeket a veszőket? Nos, akadt valaki, aki megtanította rá őket. (Folyt. köv.)

Figyelmeztetjük a t. közönséget,
hogy a világhírű

eredeti Singer varrógépek

csakis a cégünkkel ellátott saját
gyári raktárainkban kaphatók, minden
nagyobb városban.

Singer Co.

varrógép részvénytársaság
Szabadka,

Teréz-tér és Deák-utca sarkán.

(Huspiac.) 421-5-3

Megbízható egyének pénzbe-
szedésre felvétetnek.

11597/1908. tan. szám.

413-2-2

Versenyárgyalási hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa a törvényhatósági közgyűlés 520/27588. ex 907. sz. határozata alapján versenyárgyalást hirdet a szabadkai szt. István-tér 56. és 57. sz. telken építendő új városi székház I. Föld, közműves, elhelyező, Rábic, kőfaragó és vasmunka, II. ács és cserépfedő munka, III. bádigos munka, IV. padozat és burkolat, V. asztalos, lakatos, üveges és mázó, VI. Redőny és VII. lift munkák vállalatba adásának biztosítására.

Pályázni lehet együttesen az összes munkára, vagy külön-külön az I—VIII jelzett csoportok valamelyikére végül külön bármely munkanemre. — A munkára vonatkozó versenyárgyalási feltételek, árt. és részletes feltételek és azok függeléke ajánlati minta és költségvetési ürlapok munkanemként 2 koronáért, a rajzlapok darabonként 5 koronáért, az egész műszaki művelet példányonként 60 koronáért Szabadka szab. kir. város mérnöki hivatalában, továbbá Komor Marcell és Jakab Dezső műépítészek budapesti irodájában (III. Teréz-körút 26. sz. IV. em. 20. ajtó) beszerezhető. Ugyanezen helyeken naponta d. e. 9-12 óráig megtekinthetők az összes tervek és feltételek, amikön is felvilágosítások is kérhetők és a tervek egyes részletei lemásolhatók. Az ajánlatok benyújtási határideje 1908. évi július hó 9. d. e. 10 órája.

A bánatpénzek 1908. évi július hó 8-án d. e. 12 órájáig Szabadka szab. kir. város házi pénztáránál teendők le s a nyert elismervény az ajánlat-hoz csatolandó.

Szabadka, 1908. május 30.

Dr. Biró Károly,
kir. tan., polgármester.

Saját termésű,
jó minőségű

rizlingi és burgundi

borok

literenként 23 krajcárért

eladó. 406-10

Cim: A kiadóhivatalban.

Óbecsei Hírek

A „BÁCSKAI NAPLÓ” POLITIKAI NAPILAP HETI MELLÉKLETE.

Közkórházat Óbecsének!

Ismét egy rög eszme!

Annyiszor emlegették már ezt, hogy valóságos rögeszmévé lett.

Pedig hát kell is Óbecsének kórház! Mi a Manónak!

Hiszen kórház az egész Óbecse kórház nélkül is.

Legszebb, legremekebb kórháza a központi kórház: a városháza.

Ez nem is 200.000 koronába került; hanem 300.000-be, mond 150.000 frtba.

Nem sokára 25 éve lesz már, hogy felépítették; azóta restaurálva nem volt.

Maholnap talán még majd poczkok is néznek ki a falán.

Biztosítva van az igaz, de az is azért mert muszáj.

Mert tudják — kérem alásan — a „Muszáj” néha még talán Óbecsén is nagy úr.

Elég ez hozzá, hogy biztosítva van s baj ne essék, a jó tűzoltó urak gondoskodnak róla; mert a kert végén alkalmas tűzoltó szerelvényt készítettek; mert hát nem lehessen tudni: Hát ha még valaki főgyújtja a városházát; Hiszen közmondás már, hogy Becsén mindenre képesek. No de hagyjuk abba, hát ha nem gyújtják fel?!

No hát akkor lassan — lassan, majd szétrepedezik: oszt összedül.

Az erkélyek már megindultak.

Hej Kecskemét, Kecskemét! Neked talán külön városházad van; oszt hát mégis megrepesztette valami földgyomorkorgás.

Hát a mienkkel mi lenne, ha véletlenül meg indulna az öreg föld.

Hát még belül milyen, ha kívül is ilyen?!

Azt nem tudhatja mindenki; pedig láthatja.

A kisbírák például — majd éhen halnak; a rendőrség táplálék hiányában annyira elgyengül, hogy ha kezdődik az esti szolgálat, hát alig áll a lábán a gyengeségtől; nó hát akkor ne aludjon el?!

A hónapszamosok — egyszer egy héten — úgy szombaton jóllaknak utcaporral, hát ezeknek elég az is.

Hát a tisztviselők, előljárók és a munkás személyzet?!

Szegény sikopária majd belevesz a kataszteri kiigazításokba; annyi ott a hiba, meg a galiba, mint nyáron a vásártéren a liba.

A közigazgatási iroda sztrájkban uszik; mert hát az előljáróság csak fogalom, mely nem érdekes: ez a legujabb jogász definíció, azaz meghatározás.

Ha tehát az előljáróság nem más, mint egy nem érdekes fogalom, akkor nem lehet csodálkozni azon, hogy nincs

rá szükség. De hát ha az előljáróság az, hát mi akkor a képviselőtestület?!

Talán csak nem: egy képzelt ülés?!

Kell-e még szebb diplomáciai rekord?!

Az előljáróság: egy nem érdekes fogalom.

A képviselőtestület: egy képzelt ülés?!

Mi lesz hát akkor Óbecsén, ha a nem érdekes fogalom beleül a képzelt ülésbe és alkot majd valamit.

Ez lesz aztán csak igazi perverzítás!

No hát nem kóros állapotok ezek?!

Mondja aztán valaki, hogy Óbecsén nincs kórház.

Nézzen csak valaki a közszolgálatban 30 éven túl aszalódó Lozanovra; nem esik-e meg az ember lelke, ha munkára kényszerítve lát egy ily beteg embert csak azért; mert nem tud meghalni. A jó Dezső bácsi okosabb volt.

Amint híret vette, hogy nyugdíj helyett 6 hónapra szabadságolták, hát elment a más világra.

Avagy ott az öreg Péro bácsi.

Már 3 lában is alig tud menni; de hát mit csináljon, jó a gyomra, még jól tud enni: ha volna mit.

Muszáj tehát — hej, itt a dr. Muszáj — felfel kuszni az emeletbe neki, mint valami harkálynak, hogy találjon étket a munka asztalnál.

Osztég most még hozzá: gyün az orosz kolera.

Óh rossz kolera! Neked is most kell vizitálni?!

A doktorok benne vannak az államosítási svungban.

Sóos is eladja a vizét locsolásra s így nem telik majd a fürdőre.

Megindult tehát a fürdő társaság; de rövid idő alatt azt sem tudta, hova tűnt el a kérvénye s mire nyomába került; majd kétségbe merült: azt vette tudomásul, hogy dönt majd felette a közgyűlés.

Nagyobb tust ennél ő sem adhat a fürdőben!

Ugy lehült; mintha beköszöntött volna a tél.

A szigorú bíró is elment Becsérül; most már, reménye sincs s fél, hogy elmerül.

A községi könyvelés is megakadt, mert a községi helyettes jegyző-könyvelő gyomorgörcsöt kapott a sok közügyi miseriától, Daniló bácsi bujában mulat s éneklő szünős szüntelen: Nincsen pénzem, csak üres erszényem.

Nagy urak, tápra; mert veszélyben a haza s Óbecse talapja immár nagyon laza.

Ne törjük bölcs fejünket másom; segítsünk a létező mizériákon; mert ha tovább így tart a fékely, akkor rólunk

senki jót nem regél; hanem a tanulság az lesz Óbecsén, hogy itt minden jöttment ur megél, csak veszélyben minden honfia, s a veszély elterjed annyira, hogy a vége lesz nem más mint eladósodás s a pótdadó lesz itt mesés és csodás; 150 százalékot fizet pótdóban majd mindenki s a vége az lesz, hogy ur nem lesz senki. Pótdadókukac.

A méreg.

Nem esoda, hogy a magyar elsatnyul, hisz pálinkával jön a világra s pálinkával a szájában megy át az örökkévalóságba.

Mikor a csecsemő sirdogál kis bolesójében, az édes anyja, hogy ne legyen kénytelen gyermekének síró hangját hallani, pálinkás kenyeret tesz egy kis rongyba s azt dugja gyermekének kicsiny szájába, hogy ne kiabálhasson. Meg is van az eredmény. A kisded lélek elkábul a pálinka gőzétől s álomba merül. De meg is boszulja magát az ilyen anyának oktalan eljárása. A gyermek csakhamar hozzászokik az ilyen altató szerhez s másképen nem is tud már elaludni, ha csak pálinkát nem kap. A méreg hatása akkor kezd működni, midőn a gyermek iskolába jár. A pálinkával felnevelt gyermek álmos, figyelmetlen, buta, hülye. S ennek ki az oka? Az oktalan, lelkiismeretlen szülők. Multkor hallottam, hogy az egyik iskolában 60 gyermek közül 23 pálinkázik naponként. Reggelre, kap egy darab kenyeret s fél deci mérget. Mérget mondok, mert a mi munkásaink pálinkája, melyet csak szegény emberek isznak, áll vízből és a legnagyobb méregből, választó vízből s ez a méreg megrontja gyomrát máját, szívet, tüdejét, agyvelejét. Gyilkos minden szülő, a ki gyermekének pálinkát ad s ezért felelőséggel tartozik egykor az isteni Birónak.

De van még egy méreg, mely a gyermekek megrontója s ez a korai dohányzás. Mint örül az édes apa, midőn gyermekét karján tartja s bagós pipáját annak kicsiny szájába dugja. Eleinte kékül, zöldül a kicsiny lélek, de a gyakori ismétlés lassanként megkedvelteti vele e mérget. Hányszor láttam magam, hogy az ovodás gyermekek felszedték az utczán az eldobott cigarettákat és szivarvégeket s büszkén füstöltek. A jelentkező tengeri betegséget csak hamar kiheverték s ezentul még dühösebb szivarvég gyűjtők lettek. Senki sem inti őket, de hisz ma már nem is szabad, mert különben elsüllyedne a „szabadság” elve, ha ilyen kis honpolgárt valaki rendre utasítani merne. Járt egy jómódu parasztfiu a 6-ik osztályba. A fiu nem tanult, szülei nem igen szoritották, mert hát egyetlen magzatjuk volt. A tanító folyton panaszkodott, hogy a fiuval semmire sem megy. Szórakozott, figyelmetlen, engedetlen. A tanító nem tudta elképzelni, hogy mi lehet ennek az oka? Csak hamar rájöttem a dolog nyitjára. Az édes apja ugyanis megengedte, hogy a fiu naponként dohányozzék s a nikotin megmérgezte fiatal vérével s ez volt az oka idegességének, szórakozottságának. Persze lett jajgatás, midőn a fiu sápadt, beteg lett. Hány és hány eset fordul elő, a hol a szülő maga nyújtja fejletlen gyermekének a mérget, nem gondolja meg azt, hogy a baj nem egyszerre, hanem lassanként, de biztosan pusztítja gyermekét. Akkor már késő a bánat, most kell még elejét venni, míg a gyermek meg nem ízeltte a pusztító, ölé mérgeket. Légy okos szülő, a szigorúság még sohasem ártott, de a gyengeség, a majomszeretet mindég.

Tel

Mellékletünk előfizetési ára fél évre 2 korona, egyes szám ára 4 fillér. Előfizethetni Berecz Kálmán káplánnál Óbecsén, kihez a mellékletet érdeklő többi dolgok is intézendők.

Az Óbecsei Hírek c. melléklet a Bácskai Naplóval együtt eddig a következő üzletekben kapható: Belvárosi Fogyasztási Szövetkezet, Alsóvárosi Fogyasztási Szövetkezet, Brankovics István kereskedése, Zsvikovics Daniló kereskedése és Sztaniszlavlevics Márkó fodrász üzlete.

HIREK.

— **Esperes-kerületi gyűlés.** Az óbecsei esperes-kerület papsága mult hétfőn tartotta szokásos tavaszi gyűlését, melyen főleg az érsekhatósági körlevelekben elmaradt tárgyak kerültek tüzetes és beható tárgyalás alá. Nagy érdeklődést tanúsított a papság a gyűlésen főleg a katolikus Népszövetség és a Katolikus Sajtóegyesület egyházmegyei szervezése iránt, mely nagyfontosságú mozgalmak élére kerületi igazgatónak Michler Ferenc moholi plébánost választotta. A gyűlésen a kerület papsága csaknem teljes számban vett részt.

— **Községi közgyűlés Óbecsén.** A május hó 30-án d. u. 2 órakor összehívott községi közgyűlés a nálunk ezidő szarint már megszokott módon folyt le. 2 óra 15 percekor a megjelent 4—5 képviselő kijelentette, hogy gyűlést nem tartanak, a meg nem jelent képviselők pedig semmit sem jelentettek ki, de távolmaradásukkal azt árulták el, hogy náluk fő a képviselőség, a közérdek pedig nagyon mellékes dolog, melyért ily nagy melegben nem érdemes a tanácsterembe fölbandukolni.

— **A róm. kath. egyháztanács** is tartott volna mult vasárnap gyűlést, de a képviselők itt sem jelentek meg kellő számban. És ezeketán mondja még valaki, hogy nincs ragadós nyavalya a világon! Mint értesülünk, az egyháztanács 9-én d. u. 5 órára van ismét egybehíva a Kath. Olvasókör helyiségébe.

— **Hivatalvizsgálat Moholon.** Sztrilich Béla, a zentai járás új főszolgabírája mult hó 29-én járt Moholon, ahol a közigazgatási jegyző hivatalát megvizsgálván, mindent a legnagyobb rendben talált. Ugyanez alkalommal vette fel az összes tanítók javadalmazási jegyzőkönyveit is.

— **Bucsuvacsora.** Megirtuk multkori számunkban, hogy Zoltán Sándor járásbírónak törvényszéki bírónak való kinevezése és községünkben való távozása alkalmával tisztelői és barátai társas vacsorát rendeznek a Tár-saskörben. Mult szombaton este a nagy számban megjelent tisztviselők és jóbarátok számos üdvözlő szónoklatban fejezték ki szeretetük változatlanágát a távozonak, aki Óbecse társadalmi életében, mondhatni, a legnagyobb aktivitást fejtette ki s ezzel maradandó emléket hagyott hátra mindnyájunk szívében.

— **Kutainkról.** Hogy közös kutaink egyáltalában minden kritikán aluli állapotban vannak, arról mindenki meggyőződhetik, ha végigsétál Óbecse utcáin, de oly állapotban alig hisszük, hogy látott valaki kutat, mint a sörház előtt. Az be van kerítve, de a kerítésen kívül oly lyukak vezetnek bele, hogy egy ember könnyedén beleeshetik, hát még az a sok körülötte játszó gyermek. Rossz annak a gémje, mindene, de senki sem törődik vele addig, amíg valaki az eljárárság nem-törődömségét életével meg nem fizeti, kérjük tehát ezen kutnak sürgős kitatarozását.

— **Halálos baleset.** Mult vasárnap Gágityszky Milán gombosfalvi Gombos Dezső szállásáról csutkával és gyapjus zsákokkal megrakott kocsi hajtott be a városba. A Plébánia és Rozmaring utca sarkán az egyik ló alatt beszakadt a csatornát burkoló deszka, mire a lovak megvadulván a kocsin nagyot rántottak. A rándulás következtében azonban az ülésül szolgáló egyik zsák lecsuszott és a kocsi a terhes kocsi alá esett; a kocsi keresztül ment derekán, betörte oldalbordáit, melyek tüdejébe szuródtak. A szerencsétlenül járt ember utolsó szavai ezek voltak: „Csanta, Csanta — kocsi társát értven alatta — mondtam, hogy ne így rakjuk a zsákokat!” Az

első orvosi segélyt dr. Varró János nyújtotta a szerencsétlennak, aki fél órai borzasztó kínok után kiszenvedett. Halálát 5 árva siratja, meg egy eltört deszka, mely az illetékes ténnyezőknek jó volt, de egy családot kenyérkeresőtől fosztott meg.

— **Belefult a dézsába.** Hevesi György moholi lakosnak Ilona nevű 13 hónapos leánya mult hétfőn egy vízzel telt dézsa körül játszadozott s miközben a víz tükrében nézegette magát, arecal a vízbe bukott és belefuladt.

— **Dunai monitorok a Tiszán.** Mult vasárnap két díszes dunai monitor, a Szamos, meg a Kőrös kötöttek ki a tiszai rakodó par-ton. Egyiken is, másikon is egy-egy nagy ágyú és három-három kisebb revolverágyú volt. Legénysége horvátokból és szerbekből áll, akik teljes díszbe voltak öltözve. Hétfőn már Szegedre eveztek, de értesülésünk szerint a jövő héten hosszabb tartózkodásra fognak visszajönni.

— **Csalás tüzzel.** Nem jól mehetett az üzlete Mátity Pérónak a Bara-utcában, mert igen csalafinta módon akart tőle szabadulni. Előbb ugyanis biztosította 400 koronára, portékáit eladta, az üres fiókokba pedig petróleummal itatott kőcot tömött s miután az összes üzleti felszerelést is bekente petróleummal, azokat meggyújtotta, az ajtókat, ablakokat becsukta s mint aki jól végezte dolgát, ellábalta a csurogi vásárra. Ámde mielőtt a tűz a lefojtott szobában elharapódzott volna a járókelők észrevették és eloltották. A csendőrség pedig a tettest letartóztatta.

— **Küldöttség a közoktatásiügyi miniszterhez.** Mult esütörtökön indult el a küldöttség a kultuszminiszterhez a polgári iskolák államosítása ügyében. Hir szerint Fernbach Károly főispán pénteken vezette a küldöttséget Apponyi elé.

— **Lud, amely gazdát keres.** Matuskai Imre helybeli lakos egy gazdátlan ludat vitt a község házára ahol tulajdonosa átvetheti.

— **Bepermetezett eperfák.** Toklász József és nejét följelentették, hogy házuk előtt az eperfákat bepermetették, mint a szőlőt szokás, minek következtében a levelek a selyemhernyók számára nem szedhetők.

— **Vizsgálatok.** A belvárosi róm. kath. népiskolák első és második osztályaiban ma, szombaton d. e. tartattak meg általános sikerrel az évről vizsgálatok. Az alsóvárosi iskolákban pedig f. hó 2. 3. és 4. napjain, kivéve a III. fúosztályt, melyben már mult hó 29-én megtartattak a vizsgálatok.

A katolikus Népszövetségbe serényen folynak a taggyűjtések. Jelentkezhetni egyelőre Rogiener Gyula káplán és Feszly György községi irnok uraknál, remélhető azonban, hogy hovahamarabb több csoportvezetőre is lesz szükség s a taggyűjtés még nagyobb arányokat fog ölteni.

— **Az alispán Óbecsén.** Bács-Bodrog vármegye alispánja esütörtökön este városunkba érkezett s nyomban meglátogatta a község-házát.

— **Az óbecsei járásbíróság ügykezelését** vizsgálta meg a napokban Csarsch Dezső újvidéki törvényszéki elnök. A tapasztalattal meg volt elégedve.

— **Szerencsétlenség a Tiszán.** A napokban délután súlyos baleset történt a Tiszán, Óbecse alatt. A „Tóth Ferenc gőzhajózási-vállalat”-nak Árpád nevű hajója horgonyt vetett. A mint megállt a hajó, Kertész Sándor 30 éves szegedi lakos, a hajónak vezető gépésze az elszabadult kerékkötő láncot iparkodott megigazítani, helyrehozni, a mi közben a már álló gép még egyet mozdult és így a gyanutlanul dolgozó embert a következő lapát lesújtotta és a szekrényhez ütötte. Az összeesett embert a társai szabadították ki rettenetes helyzetéből, de már eszméletlenül. Hamarosan orvost hívtak a hajóra, aki megállapította, hogy a jobb kar erős zuzódást szenvedett, de a jobb borda is betört és a tüdőig hatolva azt is megsértette. Az életveszélyesen megsérült vezető gépészt még aznap folszállították Szegedre, ahol a közoktatóba helyezték el.

— **Az óbecsei közs. polgári leányiskola** junius 8-án, pünkösd másodnapján a közs.

nagy. dísztermében a jó tanulók jutalmazására és iskolai tanulmányi kirándulás céljaira, táncsal egybekötött jótékonycélu hangversenyt rendez. A hangverseny sorrendje a következő: 1. Népdalok: Éneklő a polg. leányiskola 3 szólamu énekkara. 2. A koresolyaművész. Monolog: Farkas Imrétől: Előadja Vojnovics Olga IV. oszt. tanuló. 3. Kipi-kopi hej! Olasz népdal Jungstól. Eneklők: I. soprán Grósz Rózsika és II. soprán Sárközi Erzsike II. oszt. tanulók. Alt hangon: Krisztity Mariska III. oszt. tanuló. Zongorakiséret. 4. A föld és népei: Humoros felolvasás Gabányitól: Előadja Székely Mariska III. oszt. tanuló. 5. A celli bucsu. Melodráma. Endrődi költeménye, Kutasi zenéje, előadja Hajdu Irma IV. oszt. növ. Az ének betétet éneklő a polg. leányisk. négyzólamu énekkara Zongora és harmonium kíséret. 6. Tanulni kell. Monolog Farkas Imrétől: Előadja Wagner Augustia IV. oszt. tanuló. 7. Gyermek-Symphonia Haydnól: Zongorán 4 kézre játszóak Sikopárja Olga és Losonezi Margit. Gyermekhangszereken a köv. tanulók: Korhecz Viktoria kereplő, Nagy Róza trombita, Reisz Margit kakuk, Schik Sziidi háromszög, Szabó Petronella dob., Ticserits Aranka fülemile, Zelenay Otília fűrj, Mohl Viktoria hegedű és Mohl Mariska gitár.

— **Vonatok indulása május elsejétől kezdve Szabadka felé** reggel 4 óra 10 perc, 7 óra 20 perc és dél után 1 óra 10 percekor; *Újvidék felé* reggel 4 óra 20 perc, 9 óra 45 perc és dél után 3 óra 45 percekor; *Zombor felé* reggel 3 óra 46 perc, 9 óra 10 perc és dél után 2 óra 36 percekor.

— **Gőzhajók indulása a Tiszán Tittel felé** vasárnap, szerdán és pénteken dél előtt 10 óra 39 percekor; *Szeged felé* hétfőn, esütörtökön és szombaton reggel 6 órakor.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. A. Cikkét megkaptuk és köszönjük, egyelőre azonban nem közölhetjük, de eltettük, mert szükségünk lehet reá.

Picézó. Önnek ugyanazt válaszoljuk, amit Sz. A.-nak, Nem jó a nagy ágyukat hamarosan elpuffogatni, de ha kell, bizony mi is elsütjük. Tetszik tudni, várjuk a Mumust.

G. F. Moson. Leveledet megkaptuk, ígére-tet beváltását várjuk és előre is köszönjük. A viz-szontlátásra!

A „Szabadkai Délvidéki Közgazdasági Bank Részvénytársaság”

mint a „Kanadai The Frost & Wood Company Limited” angol gépgyár kizárólagos képviselője Magyarország és Ausztriában, ezen gyár

„Simplex” nevű kéveköti aratógépet

Proksz Nándor gépész urnál (Debelyaevsky tanyá) raktározta az óbecsei gazdák részére és hasonló szakképviselőt állított föl Péterrovén is.

Mindkét helyen ezen szakképviselő végelni fogják: a megrendelt gépek felszerelését — a rendelők embeinek a géppel való bánásmód és kezelés iránti teljes betanítását — a munkába állítást és az esetleges javításokat.

Ezen „Simplex” kéveköti aratógépet, — a Londoni 1906. évi nemzetközi gépkiallításán — munkabani megpróbálás után — választották ki 27 féle kéveköti aratógép közül — mint a mi gazdasági és talaj — viszonyainknak legjobban megfelelőt — Bács megyei előkelő nagy birtokosok.

Ők saját szükségleteiket magukkal hozták s midőn ezen gépek működését mások is látták és annak a többi gyártmányok feletti nagy előnyeit — mint a könnyű járás — helyből vágás — a kéveköti észrevétel, minden zökkenés nélküli megkötése, azoknak négyenkénti lerakása stbi — felismerték — számtalan megrendelés történt.

Mind ezeket szívesen igazolják, bárki forduljon is hozzájuk beható vélemény szerzés végett: Dr. Vojnics Gyula, dr. Lipozenosics Lázár, id. és ifj. bajsai Vojnics István, Deák István, Dulics Antal, Sztantics Bartul, Molzer Károly, Kovacsévi István, Sárcevi Máté, Regényi Lajos, Vermes Károly szabadkai — Kiss Lajos pusztazobnaticai — Lelbach Péter, Geyer Péter eservenkai — Törley Gyula, Bascz József esantavéri és még számtalan más földbirtokos.

Az érdeklődő gazdáknak teljes és kimerítő felvilágosítással szolgál bármily kérdésre nézve is és megrendeléseket felvesz.

ifj. Tripolszky László okleveles gazdász, vizsgázott gépkezelő, mint a nevezett bank megbízottja Óbecsén.

Saját termésű
fehér, siller és vörös
BOROK literenként
 22 krajcárért
eladóknak
KUBÁT GUSZTÁV
 fűszerkereskedőnél 419-8-2
 Szabadka, VI. kör 271. szám.

Temetkezési vállalat.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a jelenlegi **üzlethelyiséget** magnagyobbítottam és eddig mint lelkiismeretes pontossággal a meghaltakat illető kegyelet megadásával végzem az elvállalt temetkezést. E célra raktáron tartok nagy választékban

diszes érc- és fakoporsókat,
 sirkoszorukat, koszoruszalagokat; koporsóba való matracok, vankosok, szemfedők elegáns kivitelben kaphatók.
 Hullaszállítását minden egyéb megbízást a legnagyobb gondnal és pontossággal végzek úgy, hogy a gyászoló családnak akár helyben, akár vidéken miről sem kell gondoskodnia.
 A n. é. közönségnek szíves jóindulatát kérve, vagyok mély tisztelettel

Moldoványi József
 temetkezési vállalat tulajdonosa,
 VI. kör, Deák-u. (Pflukovits-féle ház.)

Kiadó bolthelyiség
 Bercsényi- és Katona-utca sarkán
 I. kör, 351/a. sz. alatt, egy igen nagy
 forgalmu helyen, alkalmas
 fűszer-, fodrász- és kenyér-üzletnek.
 Értesítés: 408-7-7
 ifj. Kelemen János tulajdonosnál.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.
 Egy szelvény 1 szelvény 7 korona
 3-10 m. hosszú 1 szelvény 10 korona
 teljes térfűrészhöz (Kubát, nád-rág és mellény) 1 szelvény 12 korona
 1 szelvény 15 korona
 1 szelvény 17 korona
 1 szelvény 18 korona
 1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 — K.-ért, színtűgy felülőszövetet, turistabőrdönt, selyemkamgarit stb. stb. gyári áron küld a miut megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
 Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetvásárlását közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősek.
 Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választék.
 Miatlalt, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és kereskedőket.

Abrasich Mihály
 bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 83.

Dániel A. József
 cserépkályharaktára. Szabadka, VI., Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete, Ivandékits és Társai
 kézmű- és divatáru kereskedése. Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefonszám 371. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Filoy Jenő
 könyv- és papirkereskedő. Szabadka, I., Damjanich-utca 106.

Fimpl István
 cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István
 cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fuschek Mária
 virágkereskedő. Szabadka, I., Egressy-utca 23. szám.

Gálik János
 bádogosmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa
 varrógép- és kerékpár-kereskedése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzsi
 női kalapárus. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22.

Majláth Gergely
 cserépkálya készítő. Szabadka, II., László-utca 387. Telefonszám 392.

Mészáros Gábor utódai Blaboly és Társa
 vaskereskedő. Szabadka, VI., Deák-utca 15. Telefonszám 72.

Milánkovics András
 kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Milánkovics Simon
 férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Szalay Gyula
 esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly
 fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Tumbász Ferenc
 kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Turbók József és Társa
 egyenruha készítő és polgári szabó. Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.

A pécsi országos kiállításon legelső díjjal, állami arany éremmel kitüntetve.

Angster József és Fia
orgona- és harmonium-gyár
PÉCS.

Ajánljuk kitűnő hangú és erős szerkezetű légnyomatu (pneomatikai) **orgonáinkat** igen jutányos árak mellett művészies kivitelben.
 Raktáron kitűnő hangú **harmoniumok** minden nagyságban (170 koronától 1000 koronáig).
 Mindennemű javításokat, hangolásokat és átépítéseket olcsón vállalunk.
 Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk.
 Alapítottatott 1867. évben. 245-23
Légnyomatu és electro berendezések.

Kereskedők
 részére szükséges pénztári bároák 100 lappal, számozva és fűzve 100 darab **16 kor.**

Jegyzékek
 cégfelirat nélkül 100 darabonként **30 fillérért** kaphatók a : : :
Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat
 mint szövetkezettél **IV., Rákóczi-utca 20.**

Megszabadul a gondtól,
 398-6-3 ha egy szórakoztató hangszert hozat magának
a „Hangszer-Király“-tól
BUDAPEST,
 VIII., József-körut 15/v. szám.
 Telefon 67-85.

Wagner

Több polgári zenekar, számos zenekola és a fővárosi hadsereg szállítója. Magyarország legnagyobb hangszer-áruháza különlegességi hangszerekben.

Harmonika tapsantókkal s csörgőkkel.
 Középnagyságu esinos szekrényben 10 billentyű, szabadalmazott nikkelsarokvédőkkel, háromszoros erős hangokkal, dupla fuvó és kapcsolókkal, szabadalmazott tapsantókkal és csörgő-kisérettel, melyek az indulónál és esárdásoknál jutnak érvényre. Ára magyar önkéntes iskolával és magyar dalokkal együtt csak **12 korona.**

WÄGNER-HARMONIKÁK, elismert jó hanggal 250, 3, 4, 5, 6 ft és feljebb.
WÄGNER-HEGEDÜ 3, 4, 5, 6, 8 forint és feljebb.
WÄGNER-FUVOLA 2, 3, 4, 5, 7 forint és feljebb.
HARMONIUMOK iskola-, templomi és házi használatra, alkalmi vételárban.
 Az összes zenekari, iskola- és egyéb más hangszerek olcsóbb árban és jobb minőségben mint bárhol.
Képes hangszer-árjegyzék ingyen.

Árlejtési hirdetés.

A városi tanács 1172/1908 sz. alatti határozata alapján ezennel közzhírré teszem, hogy

1. a szegedi-ut és a Reinitzfalvára vezető ut találkozásának keleti szögében levő városi földön;

2. Radonovác pusztán, a „Tiró-szállás” nyugoti oldalán elvonuló ut melletti városi földön, a kereszt közelében;

3. Bukvátyon, az utkaparó melletti városi földön;

4. a majsai-ut baloldalán, a hízalók végén elterülő városi földön;

5. a halasi-uton a Clotild-műtrágyagyár közelében; (a bajai és zombori vasut által határolt városi földön);

6. a vásártéren, a zombori-ut jobb oldalán; a lóvásártér bal sarkán elterülő városi földön;

7. Alsócsikerián, a sor közepé táján, a kereszt melletti városi közlegelőn;

8. Tompa-pusztán; a 101. számú vasuti őrház mellett elterülő városi földön;

9. Sebesics-pusztán, a bajai ut mentén, a Nagy Ferenctől megvett földön és végül

10. Ludaspusztán, „Nosza” nevezetű területen, a Juhász Boldizsártól megvett földön: összesen 10 építendő tanyai iskola és ezekhez tartozó melléképületek építő munkáinak biztosítása céljából folyó évi június hó 14-én, vasárnap d. e. 10 órakor a közművelődési ügyosztályban zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Előirányzat iskolánként 15616 kor. 27 fillér.

Bánatpénz iskolánként 800 korona.

Lehet a 10 iskolára együttes, de lehet egy-egy, vagy több iskolára külön-külön ajánlatot tenni.

További felvilágosítással a hivatalos órák alatt a városi mérnök szolgál, ahol a terv és költségvetés is megtekinthető és az ajánlati minták is beszerezhetők.

Szabadka, 1908. május 27.

Gáli Adolf,

városi építész-mérnök.

412-3-3

Gombos Lajos

építési irodája Bárány-köz, Kecskés-ház mellett
(bejárat a Kossuth-utcaából).

Elvállal lakóházak és mindenféle gazdasági épületek tervezését, leszámolásokat és költségvetések szerkesztését, valamint ácsmunkatervek és fakivonatokat készítését. 395-20-9

Rétay és Benedek

oltáregyleti szállítók

egyházi műparintézet

Budapest, IV. ker., Váci-utca 59.

Miseruhák, zászlók, lobogók, oltárfelszerelvények, esillárok, keresztúti és oltárképek, valamint mindennemű templom- és kápolna-berendezések előállítására.

Műintézetünk vállalkozik a templomok teljes belső megújítására, stilszerű kifestésére, az oltárok stb. renoválására és aranyozására kedvező feltételek mellett.

Készít stilszerű oltárokat, szószék, gyónószékek és domborművi stációképeket.

Árjegyzéket, költségvetést, mintákat és tervrajzokat készséggel küldünk. 261-21

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre való fekete, színtartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezentul is megrendelőimnek teljes bizalmát és meglegedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban elvállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő Balog György-féle ház. Vesselényi-ut.

Hadnagy István,

195-68

papi és polgári szabó.

Kereset bárki részére!

Házi munkások keresetnek gyors kötőgépeinken való kötésre.

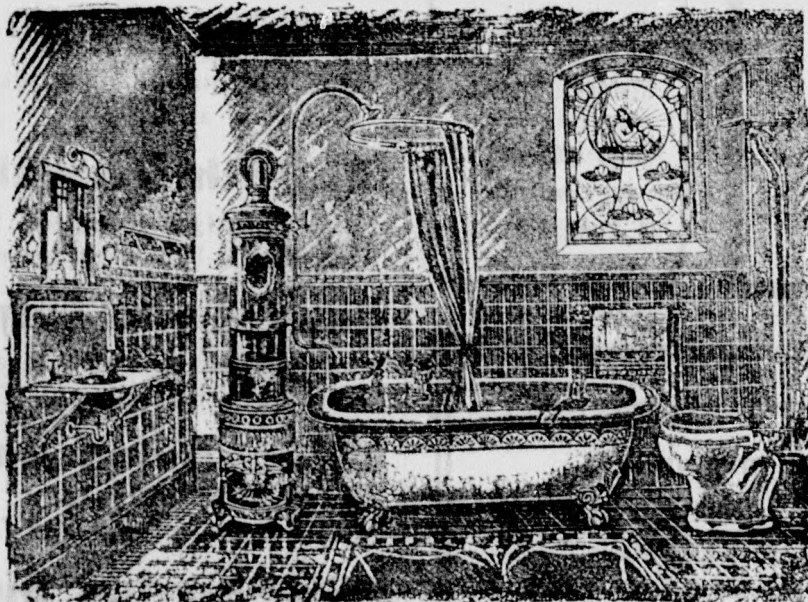
Távolság nem határoz, mi eladjuk a kötött munkát. 180-31

Thos. H. Whittick és Tsa

Prága, Franzens-Kai No 6-708.

WEISZ JÁNOS ANTAL

villany-, gáz- és vízvezeték-felszerelési műhelye és üzlete
SZABADKAN, Eötvös-utca, Csillag-ház.

Villanyfelszerelési cikkek.

Vízvezeték-, fürdő- és klozet-berendezések.

Költségvetés ingyen. ➡ ➡ Gyári árak.

18-52

Figyelem!

Aki bármi ingó vagy ingatlant eladni vagy bérebeadni, venni vagy bérebe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást

(információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hirlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés megrekamálása végett felülvizsgálatni kíván és végül

pénzbeszedéseket

(inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

➡ az Általános Forgalmi és

Hiteltudósító intézet ➡

törvényszékileg bejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: Malusev Sándor.) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás

a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik.

92-185

Láb-, kéz-, hónalj-

Izzadás ellen

Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény, büzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít.

Egy nagy tégely 1 kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Reform-kenőcs.

➡ Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszer-tárában Szabadkán. ➡

416-5

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában.